

"חינוך לפסגות"
ליזוי של עשור
צילום: ערן לם

"גריין סטארט"
אקדמי זוכים בפרסי
הסטארט אפים לנוער
צילום: אתי בוסקילה

שיעור לחיים

מורה, לוח, מחברת, ספרים והרבה שינון של חומר, זה פחות או יותר מה שאנחנו זוכרים מבית הספר. אבל אפשר גם אחרת - ברחבי הארץ מתנהלים מיזמים שרוצים לשנות את פני החינוך ולהקנות לתלמידים מיומנויות כמו פיתוח סטארט אפים, התנהלות פיננסית נכונה ומנהיגות | מיטל ר. פישמן

ההמלצה ששלחתם | גלית חודדי

"סאסא סטון קו אור"

"סאסא סטון קו אור" הינו ארגון שמפעיל תוכניות חינוך לילדים ב-35 בתי-חור לים ברחבי הארץ - כלליים, שיקומיים ופסיכיאטריים. שחר וייס מהעמותה הגיע לבית החולים שבו וחשף אותו לעולם הרובוטיקה והטכנולוגיה. בעקבות זאת הפך בני לחלק פעיל בקבוצת הרובוטיקה ביישוב, עסק בצבא בתחום הטכנולוגיה ומתכוון להתחיל בקרוב את לימודיו האקדמיים בתחום. בעקבותיו, גם אחיותיו הצטרפו לתוכנית הרובוטיקה וזכו להשתתף בתחרויות בארץ ובעולם. כאות תודה על הנתינה, קבוצת הרובוטיקה ביישוב לקחה חלק בהפנינג יום המדע בבית החור לים. כמשפחה, אנחנו מודים לקב"ה שזכינו להכיר אנשים טובים באמצע הדרך. זה לא מובן מאליו.

ישראל
קיפור הצלחה

70
למדינת ישראל
מתפרסם בשיתוף בנק הפועלים

למדה במשך שנה בתוכנית. לזכרה, כאשר נתקלה לראשונה בשיעור במערכת השעות, לא התלהבה במיוחד. "חשבתי שזו תהיה עוד שעה כמו בשיעור חברה, שמדברים קצת על אקטואליה והולכים הביתה. אבל הופתעתי לגלות שמדובר במשהו אחר. המורה שלנו דיברה איתנו על כל מיני נושאים בחינוך הפיננסי שרלוונטיים אלינו - ניהול תקציב אישי, היסכון וגם נושאים שקשורים לזכויות נוער עובד", היא מספרת.

גם במוסדרה, אחת השכונות המורכבות בירושלים, דואגים לעתיד הנוער. מדובר בשכונה על קו התפר בין מורה למערב העיר, שבשנות השישים סבלה מהזנחה ומעוני ובתחילת שנות השבעים הולידה את תנועת הפנתרים השחורים. "לתוך ההווה הקיומית הזאת צמח בית הספר מוסדרה", מספר אבי סג, שהחליט לייסד לפני 32 שנים בית ספר גבוה לאמנויות שישלב בין לימודי אמנות לעשייה חברתית. "הרעיון היה לחבר בין פוטו לקול, לנוע מעולם האמנות אל העולם האמיתי, ליצור עבודות אמנות חדשות הנובעות מהמקום, להתחבר לאנשים, לסיפורם האישי, לבנות תודעה משותפת ולחולל שינוי".

כיום מכשיר בית הספר סטודנטים בתחומי הציור, לוח, המוזיקה והמדיה הדיגיטלית, ובמקביל מפעיל תוכניות ייחודיות לאוכלוסייה הרחבה. אחת מהן היא "צילום מיוחד", פרויקט פורץ דרך לילדים בעלי צרכים מיוחדים ולנוער בסיכון. מדי שנה משתתפים בתוכנית כמאה תלמידים ממוסדות חינוך שונים - ערבים ויהודים, דתיים וחילוניים, ממזרח ירושלים, ממערבה ומשכונות התפר. כולם לומדים להתגבר על הקשיים ולהתבונן על העולם דרך עדשת המצלמה. "עד שהקמנו את התוכנית אף אחד לא חשב שאפשר לעשות שימוש במצלמה עם ילדים עם צרכים מיוחדים", אומר סג בגאווה. "לומדת אצלנו למשל חבורת ילדים מבית ספר חרדי עם תסמונת אספרגה. מדובר בילדים שמתקשים בהבעה ובמיקומה, אבל כשמתחילים לעבוד איתם על צילום פורטרטים עצמיים, זה נפלא לראות איך הם מתחילים לחייך ולהביע רגשות. זו דרך התמודדות ייחודית ומאתגרת שהמדיום הצילומי מאפשר".

• מתפרסם בשיתוף בנק הפועלים

טיולים ופעילויות לפיתוח מנהיגות. ציון היה מראשוני החניכים שהצטרפו לתוכנית של "חינוך לפסגות", עמותה שהוקמה בסוף שנות התשעים על ידי קבוצת סטודנטים שביקשו לסייע לילדים מחוננים ומצטיינים מפריפריה גיאוגרפית וחברתית לממש את יכולותיהם ולהצטיין בלימודים. כיום פועלת העמותה בארבעים מרכזים ברחבי הארץ, מעניקה לכ-2,500 תלמידים מכיתות ג' עד י"ב תוכניות העשרה והעצמה במשך עשור שלם, ואף מלווה אותם בחייהם הבוגרים. "זה היה או ללמוד אחרי הצהריים במסגרת העמותה או להיות ברחוב וליפול", אומר ציון. "הכניסה לעמותה בגיל צעיר, עוד לפני שנחשפתי לחיים האמיתיים, הייתה המזל שלי. חלק גדול מהחברים ומהשכנים שלי הפכו לפושעים. זה מסלול שהייתי מאוד קרוב להגיע אליו, והעובדה שהצטרפתי לעמותה לגמרי הצילה אותי מליפול למסלול החיים השלילי הזה", הוא מספר.

העמותה הפכה מהר מאוד לבית השני של ציון. "קיבלנו המון מאנשים שלא הייכים לנו שום דבר וגם היום הם ממשיכים לעזור לנו. הסיוע הזה לא מובן מאליו", הוא מודה.

הכשרה חשובה לעתיד נותנים גם ברשת אורט. "אני מלמדת מתמטיקה 26 שנים, ותמיד התלמידים שואלים אותי מה זה ייתן להם בחיים. את השאלות האלו אני לא שומעת בשיעורי חינוך פיננסי", אומרת סמדר אוהיון, מורה בחטיבת הביניים אורט גוטמן בנתניה, שהחלה השנה ללמד בתוכנית לחינוך פיננסי של הרשת. "בלאק פריידי, למשל - זה היה מדהים לראות איך התלמידים ניהלו שיח בימים האלו, דברים שהם מעולם לא שקלו. כשהם רוצים משהו הם בדרך כלל מנדנדים להורים וההורים נשברים וקונים. כאן הילדים לוקחים חלק בהתנהלות הפיננסית בבית. אלו דברים שלא ראיתי קודם", היא מספרת.

התוכנית לחינוך פיננסי שפיתחה רשת אורט לפני שבע שנים בסיוע בנק הפועלים מבקשת להקנות לתלמידי ז' עד י"ב כלים שיעזרו להתייג נהלותם הכלכלית. את התוכנית מעבירים מורי בית הספר, כאשר החזון הוא לחשוף את התלמידים לעולם הפיננסי בצורה חווייתית, בסיוע אפליקציות ומשחקים למשל.

תהילה, תלמידת כיתה י"א באורט יובלי אריאל,

אנה סמילוביץ' רק בת 17 אבל בשנתיים האחרונות הספיקה לעשות את מה שרובנו רק חלמונו עליו בגיל הזה - היא הייתה שותפה לפיתוח מוצר סטארט אפ לילדים אוטיסטים שזכה בתחרויות מקומיות ועולמיות, הכשירה תלמידים בהונג'קונג שרוצים לפתח מוצרים ממש כמוה, ואפילו הגיעה לסוכנות החלל האמריקאית נאס"א כדי להשתתף בתחרות סטארט אפים. "הגעתי למקומות שלא חשבתי שאגיע אליהם. אני כל פעם נדהמת מהעובדה שאני רק ילדה ועושה משהו, מנסה להשפיע". היא אומרת.

להישגים האלו הגיעה אנה, בין היתר, בזכות "גריין סטארט אקדמי", בית ספר ללימודי סייבה, סטארט אפ ורובוטיקה, שמתנהל כבר 12 שנים בכפר הירוק. בית הספר, שמתקיים לאחר שעות הלימודים ופתוח כיום לכל ילד בחינם, לא רק מלמד תלמידים כמו אנה לפתח סטארט אפים משלב הרעיון ועד התוצר הסופי, אלא גם משלב אותם בעבודות קיץ בתעשייה ומעניק להם כישורים ורגישויות כמו עבודת צוות, דיבור מול קהל ודאגה לזולת. "מבחינתי זאת תנועה חברתית", מציינת אנה, ומציינת שעדיין לא החליטה מה היא רוצה להיות כשתהיה גדולה, אבל החוויות שעברו עוררו אצלה את האהבה לחינוך.

"מטרת בית הספר היא לעשות מהפכה בחינוך", אומר מייסד גריין סטארט אקדמי, יהודה אור, שעזב את עולם ההייטק לטובת מה שתמיד בער בו - חינוך דור העתיד. "ילדים מגיעים להישגים רק כשהלמידה נעשית מתוך תשוקה. המטרה היא שילדים יהיה את הכוח ואת הזכות להחליט מה הם לומדים ואיך. ברגע שלילד יש אחריות על עצמו הוא מפתח גם רגישות כלפי אחרים וכלפי הסביבה", הוא שוטח את משנתו.

גם ציון דוידוב (28), סטודנט לכלכלה ומנהל עסקים ובעליה של חברת נר"ן המתמחה בהתחדשות עירוניות, זוקף את הצלחתו לדחיפה הגדולה שקיבל כילד בשכונת תל-כביר בדרום תל-אביב. אצל דוידוב זאת הייתה עמותת "חינוך לפסגות", שזיהתה את הפוטנציאל בכיתה ו' והעניקה לו הכוונה לחיים הבוגרים, שיעורי תגבור, לימודי העשרה כמו חוגי דיבייט, יזמות ומחשבים, וכן

